
[2022-49-RE](#)

Causa 2022-49-RE

(Gómez Arancibia c/ Govern d'Andorra)

Número de registre 382-2022. Recurs d'empara

Aute del 12 d'octubre del 2022

BOPA núm. 123, del 19 d'octubre del 2022

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 17 d'agost del 2022, per la representació processal del Sr. Patricio Mauricio Gómez Arancibia, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 26 de juliol del 2022, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, interpretats a la llum de l'article 3.2 d'aquesta mateixa norma que reconeix la interdicció de tota arbitrarietat, del dret a la vida familiar, reconegut als articles 13 i 14 de la Constitució, del dret a la lliure circulació i fixació de residència al Principat d'acord amb les lleis, reconegut a l'article 21 de la Constitució, i, del dret a la no expulsió del territori andorrà d'acord amb les lleis, reconegut a l'article 22 de la Constitució, tot en connexió amb els articles 5, 12 i 13 de la Declaració dels Drets Humans i amb l'article 8 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada i que es reconegui el dret d'indemnització pels perjudicis materials i morals soferts. Així mateix, es demana amb caràcter d'urgència, que es declari la suspensió dels efectes de la resolució administrativa d'expulsió;

Vista la Constitució, especialment els articles 3.2, 10, 13, 14, 21, 22, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 29 de setembre del 2021, el ministre de Justícia i Interior va dictar l'ordre d'expulsió del

Principat d'Andorra del Sr. Patricio Mauricio Gómez Arancibia per un període de 5 anys, ja que s'havia constatat que representava un risc per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns o per a l'ordre públic.

1.2. El 3 de novembre del 2021, el Govern va desestimar el recurs formulat pel Sr. Patricio Mauricio Gómez Arancibia contra l'ordre d'expulsió esmentada.

1.3. El Sr. Patricio Mauricio Gómez Arancibia va presentar una demanda jurisdiccional davant la Batllia contra la decisió administrativa d'expulsió i, el 6 d'abril del 2022, la Secció de Contenciós-Administratiu 1 de la Batllia va dictar un sentència mitjançant la qual desestimava aquesta demanda i declarava que la resolució del Govern era ajustada a Dret i als fins que legitimen l'activitat administrativa.

1.4. El Sr. Patricio Mauricio Gómez Arancibia va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta sentència, i, el 26 de juliol del 2022, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va desestimar aquest recurs i va confirmar la decisió de la primera instància en els seus propis termes.

1.5. El 17 d'agost del 2022, la representació processal del Sr. Patricio Mauricio Gómez Arancibia va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 26 de juliol del 2022, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, interpretats a la llum de l'article 3.2 d'aquesta mateixa norma que reconeix la interdicció de tota arbitrietat, del dret a la vida familiar, reconegut als articles 13 i 14 de la Constitució, del dret a la lliure circulació i fixació de residència al Principat d'acord amb les lleis, reconegut a l'article 21 de la Constitució, i, del dret a la no expulsió del territori andorrà d'acord amb les lleis, reconegut a l'article 22 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- En primer lloc, el recurrent manifesta que la Sala Administrativa no raona de manera suficient els motius pels quals el fet d'haver estat detingut i posat a disposició judicial en tres ocasions per conduir sota els efectes de l'alcohol i sense permís de conduir constitueix un risc greu per a la seguretat de l'Estat, de les persones, dels béns i per a l'ordre públic.

- El recurrent reconeix que aquests fets potser poden constituir un risc per a la seguretat col·lectiva, però no un risc per a la seguretat de l'Estat o per a l'ordre públic.

- Considera que l'ordre d'expulsió conté una motivació formulada en termes generals i es fonamenta en un error en la valoració de la naturalesa i en la gravetat de la infracció comesa.

- D'una banda, l'expulsió representa una pena desproporcionada respecte de les infraccions comeses en la mesura en què la Sala Administrativa no va tenir en compte que fa 4 anys que resideix a Andorra, que ha progressat laboralment, sent actualment el cuiner d'un gran hotel, que es va casar a Andorra i que la seva esposa es troba pendent d'obtenir la resolució d'una autorització de residència i treball per tal d'instal·lar-se definitivament al Principat. Considera que ha demostrat que el seu centre d'interès professional i familiar està a Andorra.

- D'altra banda, cal tenir present que una mesura d'expulsió per una durada de 5 anys és en realitat una mesura per una durada indeterminada de manera encoberta, ja que una vegada aquest temps escolat, si efectua una nova sol·licitud de residència, aquesta serà probablement desestimada.

- Així mateix, recorda que d'acord amb la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans, l'expulsió d'un estranger ha de justificar-se en una necessitat social imperativa i per assegurar un just equilibri entre interessos contraposats, és a dir, d'una banda, el respecte de la vida privada i familiar dels ciutadans, i, d'altra banda, la protecció de l'ordre públic i la prevenció dels delictes penals.

- Ara bé, en aquesta causa, la Sala Administrativa no ha valorat degudament les seves circumstàncies, perquè el delicte que se li imputa és menor i perquè ha demostrat que la seva vida professional i familiar està a Andorra.

- Per tant, considera que la decisió impugnada vulnera els drets a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, a la vida familiar, a la lliure circulació i fixació de residència al Principat d'acord amb les lleis, i, a la no expulsió del territori andorrà d'acord amb les lleis, i, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada i que es reconegui el seu dret d'indemnització pels perjudicis materials i morals soferts. Així mateix, es demana amb caràcter d'urgència, que es declari la suspensió dels efectes de la resolució administrativa d'expulsió.

2.2. Argumentació de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Administrativa recorda les tres condicions de legalitat de les ordres d'expulsió administratives: l'acreditació dels fets que s'imputen a l'interessat; si els mateixos poden ser qualificats com a una amenaça per a la tranquil·litat, la pau o la moralitat públiques; i, la necessària proporcionalitat que ha d'existir entre la conducta que s'atribueix al ciutadà i les conseqüències perjudicials que deriven de l'expulsió.

- Pel que fa a la primera condició, la Sala Administrativa constata que el recurrent va ser detingut el 12 de desembre del 2019 per la comissió d'una infracció contra la seguretat col·lectiva (conducció d'un vehicle sota la influència de l'alcohol); que va ser detingut i posat a disposició judicial el 17 de juny del 2020 per la comissió d'un delicte contra l'Administració de Justícia, havent estat condemnat per ordenança penal del mateix dia com a autor d'un delicte menor de crebantament de pena; que va ser detingut i posat a disposició judicial el 28 d'agost del 2020 i condemnat per ordenança penal del mateix dia per la comissió d'un delicte menor de conducció de vehicle amb una taxa d'alcohol superior a 0,80 g/l de sang; que el 22 de gener del 2021 va ser objecte d'una advertència d'expulsió (notificada el 16 de març del 2021); que el 16 de juny del 2021 va ser novament detingut, posat a disposició judicial i condemnat per ordenança penal com a autor responsable del delicte menor de crebantament de pena de privació del permís de conduir.

- La Sala Administrativa considera que aquests fets reiterats en un breu espai de temps mostren que el recurrent no respecta l'autoritat ni les normes de convivència del país.

- Pel que fa a la segona condició, la Sala Administrativa declara que la reiteració delictiva també demostra que el recurrent no és conscient de la gravetat dels fets comesos, però la seva conducta suposa un risc per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns o per a l'ordre públic.

- Pel que fa a la tercera condició, constata que l'arrelament del recurrent al Principat és escàs, ja que hi resideix des de només fa 4 anys, que només està casat des de fa 1 any, que la seva esposa no té encara l'autorització de residència i que la parella no té fills.

- Per tant, considera que la mesura d'expulsió administrativa per un període de 5 anys no és desproporcionada, atesa la gravetat i la reiteració dels delictes comesos pel recurrent, així com pel seu feble arrelament al Principat.

- Finalment, pel que fa a l'al·legació d'acord amb la qual la durada de l'expulsió aniria més enllà de 5 anys, per tal com una vegada exhaurit aquest temps, el Principat no autoritzaria una nova sol·licitud de residència i treball del recurrent, la Sala Administrativa manifesta la seva manca de procedència, ja que les conseqüències en un procediment futur, i incert, han de quedar al marge d'aquest procés.

- Per aquests motius, la Sala Administrativa confirma la sentència de la primera instància i la mesura d'expulsió pronunciada respecte del recurrent.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.

3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració del dret constitucional a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10.1 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.

3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'aute del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE, o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa la qüestió constitucional que aquest Tribunal ha de resoldre és la de saber si la sentència impugnada de la Sala Administrativa ha vulnerat els drets del recurrent a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a la vida familiar.

3.5. De conformitat amb la jurisprudència constant d'aquest Tribunal, correspon als jutges ordinaris valorar els fets i la seva qualificació jurídica, sota reserva que aquestes valoracions no siguin manifestament irraonables, absurdes o il·lògiques i que no vulnerin els drets fonamentals establerts a la Constitució.

3.6. En aquesta causa, la Sala Administrativa s'ha pronunciat de manera circumstanciada respecte dels motius plantejats pel recurrent.

3.7. Així, la Sala Administrativa no va efectuar una valoració dels fets manifestament il·lògica o irraonable quan va considerar que la comissió del mateix delicte de conducció d'un vehicle sota els efectes de l'alcohol de manera reiterada en un breu lapse de temps, demostrava la gravetat dels fets i la manca de consciència d'aquesta gravetat per part del recurrent, tot i haver fet l'objecte

d'ordenances penals i d'un advertiment d'expulsió.

3.8. Igualment, pel fet de qualificar aquests fets com a un risc per a la seguretat de les persones i per a l'ordre públic, la Sala Administrativa no va donar als fets acreditats una qualificació jurídica irraonable o incoherent.

3.9. Finalment, la Sala Administrativa no ha procedit a cap valoració de la proporcionalitat que sigui absurda o il·lògica pel fet de fonamentar el caràcter proporcionat de la mesura d'expulsió administrativa en la relació entre la gravetat dels delictes reiterats i els elements que demostren l'escàs i recent arrelament del recurrent al Principat.

3.10. Així mateix, cal convenir amb la Sala Administrativa que no es pot tenir en consideració l'al·legació d'acord amb la qual l'expulsió actual equivaldria a no poder obtenir mai més una autorització de residència i treball, ja que es tracta d'un perjudici incert, eventual i futur que podria ser objecte, si s'escau, d'un altre procediment.

3.11. Per tots aquests motius, aquest recurs no pot ser admès a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2022-49-RE interposat per la representació processal del Sr. Patricio Mauricio Gómez Arancibia contra la sentència del 26 de juliol del 2022, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 d'octubre del 2022.

Jean-Yves Caillet
President

Joan Manel Abril Campoy
Vicepresident

Dominique Rousseau
Magistrat

Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat